

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel IX. Verscheydene schimpen die de Geusen den Catholijcken op't
Casteel aen-deden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

Marinus / ende op dat hy hem dies te vreselijcker soude toonen aen de ghevanghenen / hadde inder handt een bloot sweerd / veur hem gingh een bozgher van Gorcom die met de soldaten op't Casteel ghecomen was / dzaghende een brandende toztse / want het noch nacht was / ende hy seyde al-dus : Ghelijck ick hier nu gae veur mijn Heer den Capitayn / al-soo heb ick dese veur-ledene daghen met dese selue toztse ghegaen inde processie veur t'heyligh Sacrament . Ende ick ben de vierde gheweest die my verstant heb op't Casteel te comen . Dit riep dese mensche met grooter goddeloosheydt ende onbeschaemtheydt opentlijck inde teghen-wozdigheydt van sijn ghevanghene mede-bozghers / daer hy ghenoech te kinnen gaf / oft sijn leelijcke ghevepustheydt / oft emmers sijn groote lichtveerdigheydt / die in al-sulcke groote ende ghewichtighe saecke / op soo rozten tijdt / alst' feest-dagh van t'heyligh Sacrament gheleden was / al-soo was verandert ende sy seluen soo contrarie gheworden . Doe wel t'ghene dat dese zene sprak met de woorden / dat gauen vele andere met de wercken te kenne / als sy soo lichtelijck / ende met al-soo groote licht-veerdigheydt (daer-men hem niet ghenoech af en can verwonderen) hebben toe-ghelaten ende met beyden armen aen-ghegrepen een nieuwe religie / soo verscheyden vande ghene die sy te veuren soo neerstelijck hadden onder houden .

CAPITTEL IX.

Versheydene schimpen die de Geusen den Catholijcken op't Casteel aen-deden.

In de veur-seyde sale wierden alle der ghevanghenen naemen op-gheteckent / ende de lijst daer
van

van wordt ghegheuen in handen van de ghene die
 worden gheacht de principaelste bande borghers
 bande nieuwe ghesintheydt. Want al-reede waren
 aldaer in een sijde-camerken by een ghecomen twee
 bande Schepenē die de selue nieuwe religie ende der
 Geusen voort-stel seer toe-ghebaen waren. D'welck
 hoe wel den ghevangenen doen niet bekent en was/
 sy hadden nochtans groot vermoeden dat-men
 daer-om henne namen eyschten / om dat sy-lieden
 dese nieuwe gasten onbekent waren / dat-men den
 borghers het register van henne namen soude too-
 ren / die souden weten te segghen ende te verraden
 de ghene / die met woorden oft wercken de nieuw-
 ghesinde moghten mis-daen hebben. Welck ver-
 moeden metter daedt ghebleken heeft. Want ter-
 stontt wierdt uyt den gheheelen hoop der ghevang-
 enen uyt-gheroepen een treffelijck Catholijck
 Dierick Bommer met sijnen sone / de welke
 wel kennende den ketterischen aerdt / en ouer-sulckis
 elken betrouwen hebbende in hen trouwe / gheens-
 sins gheraden en bondt het ouer-gheuen van t'Cas-
 steel. Op desen waren de Geusen meer verbittert
 als op d'andere / oft om dat sy hem dick-mael hadde
 bevonden teghen hen ende hun veur-nemen heel
 contrarie / oft sonderlinghe om dat sy wisten dat
 dese was die s'daeghs te veuren doen de Geusen
 tegen-ouer de stadt ende t'Casteel hoogh-moedigh
 quamē gheseylt / hadde hen met lupder kelen
 Kerck-dienen / ende kelck-roouers nae-gheroepen.
 Ende dat wel met redene. Want sy op de selue stontt
 metter daedt wel betoondē / dat sy dus-danige groe-
 tenissen weerdigh waren / doen sy de heylighe ghe-
 wijde Kelcken met henne onsupuere handen uyt de
 schepen om hoogh staken / ende de selue in hunne
 bancketten ende byasserijen veur alle de werelt
 seer

seer booselgck mis-bzuyckten / min noch meer als
 die van Bablonien onder den Coningh Balthazar Dan. 5.
 mis-bzuyckten de ghewoyde vaten uyt den Tempel
 des Heeren te Jerusaleem ghenomen / ende de vane
 die-men inde Kerckelijcke Processien plagh veur te
 draghen / hadden uyt spot bouen opden mast ghes-
 stelt. Nochtans al bedreuen sy dus-danighe dinghen
 in't openbaer / soo en wilden sy niet hoozen dat-men
 hen naer-seyde t'ghene dat sy waren / ghelijck sy
 mette wercken toonden : maer hebben wonderlijck
 qualijck ghenomē dat-men-se mit hunne rechte na-
 men noemde. Desen veur-seyden Catholijck dan
 hebben sy in eenen kercker besonder doen op-sluytē/
 ende niet langhe daer naer / teghē hen trouwe die sy
 den ghevanghenen nu dickwils ghegeuen ende ghes-
 woren hadden / met eenen anderen Catholijcken
 bozgher in't midden vande merckt doen hanghen.
 Van wiens onrechtvererdige doodinge wy naerder-
 handt breeder spreken sullen. Hier en-tusschen qua-
 men tot de ghevangenē die inde sale waren vele ket-
 tersche bozghers vande ghene die langh te veuren
 de Catholijcken seer hadden ghehaet en verbolghit/
 den seluen ghevanghenen seer ongheschickelijck en-
 de vbandelijck beschimpende / vele verwijtende ende
 dreyghende: ende als de sommighe wegh-ginghen/
 hen ghenoegh vermaectit hebbende met sulcken
 schoonen spel / quamen andere in hen plaetse / om
 hen oock van ghelijcken te recreeren. Maer princi-
 palijck op Godts dienaers / te weten / de Priesters
 ende Scligicusen / spoghen sy hen senijn van hunne
 blasphemische tonghen. Onder andere de Gou-
 verneur van't Casteel/ een mede vande ghevanghe-
 nen / ghebzacght zijnde vande lemmige: Waer-om
 dat hy met sulcken moed-willigheydt wilde t'Ca-
 steel beschermen ende tighen-houden? heeft ghe-
 antwoordt:

andtwoordt: Op dat hy lijnen eedt die hy den Coningh ghedaen hadde/ soude getrouwelijck houden en quyen. Weder-om ghebracght zijnde/waer-om hy desen hoop van Papen en Monicken in't Casteel ontfanghe hadde/heeft gheandtwoordt. Dattet sijn goede vrienden waren/ende dat hy daer-om tot hem ghevlucht quamen om hen leuen te salueren. Datmen de goede vrienden inden nootd zijnde / niet en behoorde de poorte te sluyten. Ghebracght ten verden waer-om dat hy hen mede-broeders Jan van Maseick en Bernardt den Snyder hadde ter dootd ghebracght/heeft gheandtwoordt/dat hy dat ghedaen hadde met openbare iustitie / ende dat hy van sijn officie wegghen al-soo moeste doen / als die vanden Coningh al-daer ghestelt was een Officier oft aen-diender der iustitie. Dese twee waren deur konnisse des Coninghs waerd onthalt / om dat hy in hunne huylen de ketterische Predicanten hadden onder-houden. Sy hebben hem dan ter-stondt niet boepen vast ghenaeckt ende naer den kercker gheslepdt / niet willende toe-laten dat sijn huylvrouwe hy haren man soude comen / niet-teghen-staende dat hy deur alle de veur-gaende moepelijckhepdt qualijck te passe zijnde / wel grootelijcks van noode hadde dat sijn huylvrouwe hem sijn gherief soude doen. Dit was veur-waer een man op-recht ialoers veur de Catholijcke religie/ en beminner van gecstelijcke persoonē. Van wien naerder-handt de Querste vande Geusen sulck een ghetupgenis gaf / dat hy tot eenen anderē seyde van hem: Hy is soo gheheel en soo innigh Paeplich/ waer't dat-men sijn hert open siede / men souder niet dan Papen en Monicken in vande. Hier in was sijn huyl-vrouwe hare man oock wel ghelijck/seer Godt-vruchtigh/ende een moeder van eenighe Nonnekens oft gheestelijcke dochters.